

UNIVERZITET U SARAJEVU – FAKULTET POLITIČKIH NAUKA- POLITIČKE MITOLOGIJE	Obrazac SP2
	Stranica 1 od 10

Šifra predmeta:	Naziv predmeta: POLITIČKE MITOLOGIJE		
Ciklus:	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 15
Status:	Ukupan broj sati: Broj sati: 30 sati predavanja + 30 sati konsultacija		
Odgovorni nastavnik/ci	Prof.dr. Nermina Mujagić		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osobnostima političke mitologije. Smatramo da je značajno proučavati vrijednosne i kulturne temelje politike i političkog života, posebno one iz pošlosti čovječanstva koje igraju veliku ulogu i neprekidno se obnavljaju, rehabilitiraju u različitim fazama političkog razvoja. Historičari i politički filozofi smatraju da se jedan narod ne može razumjeti a da se prethodno ne razumije njegovi mitovi, „neracionalna otjelovljenja njihovog iskustva sebe kao naroda„(Robertson, 1980). Paul Ricoeur postavlja pitanja zašto se strasti koje utiču na volju samo mogu iskazati u 'kodiranom jeziku mitskog' (Ricoeur, 1965). Civilizacijske promjene i krize su često mjesta kada vrijednosti tradicije i obrasci iz prošlosti dobijaju značajno mjesto. Međutim, u savremenoj političkoj teoriji kulturna dimenzija politike nema značaj koji joj objektivno pripada. U tom kontekstu javljaju se mitovi koji s jedne strane mire članove društva s postojećim stanjem, ali su istovremeno projicirani emotivni standardi prema kojima se prosuđuje stvarnost. „Potisnute i nedovoljno proučavane u okrilju modernog pozitivizma, izvorne snage političke kulture najčešće se i dalje eruptivnom i stihijskom snagom izlivaju u tokove političkih procesa izmičući mogućnostima ljudske kontrole i uticaja“ (Matić, 1998: 6) Politike identiteta uvjerile su nas da čovjekom, pored egzistencijalnih, upravljaju i kulturne potrebe, posebno u vremenu izraženih antagonizama u svijetu i sve izraženijeg odsustva <i>Smisla</i>. Uvažavajući različite identitete, kao i potrebe za njima, mi ćemo u ovom modulu proučavati prije svega uslove zbog kojih se rađa potreba za		

oživljavanjem tradicije i prošlosti, ali i mehanizme preko kojih se mit/ovi vraća/ju u politiku.

Kao kolektivne simboličke predstave stvarnosti mitovi su emotivno nabijena i mobilizirajuća uvjerenja i konceptualizacije koji se javljaju u svim, osobito u kritičnim periodima razvoja društva. Takvi periodi se ne mogu razumjeti isključivo pomoću racionalnih analitičkih modela, već se u obzir moraju uzeti širi skupovi mitsko – kulturalnih formi koji djeluju kao okidači koji mobiliziraju i značajno formiraju smjer političkog djelovanja.

Zatim, važno je upoznati studente da nasuprot uvriježenom mišljenju koje mitove koncipira kao izvanhistorične identitetske naracije, mitovi su proizvodi posebnih društveno-historijskih okolnosti, duboko protkani problemima i konceptualizacijama svog vremena.

Studenti će steći uvid u povijest političkih mitova koja nedvojbeno ukazuje da se novi mitovi iznova pojavljuju s novim krizama i izazovima vremena i kao takvi predstavljaju kombinaciju, ponekad zapaljajuću i eksplozivnu, razumskog i emotivnog.

Kroz teorijske uvode u ovu problematiku, doktorski studenti treba da spoznaju različite mitološke teorije i njihova određenja mita, prije svih njegovu strukturu i funkciju. Cilj je kod studenata razviti emancipatorsku imaginaciju koja će im omogućiti da prepoznaju mit u politici, politiku u mitu.

Naime, praksa pokazuje da političke elite, kao i spin doktori politike često zloupotrebljavaju ljudsku potrebu za identitetom, pa je pripadanje nekome ili nečemu samo prilika da se uz pomoć samog čovjeka, uspostave hegemonijski obrasci moći. Kako su ova polja vezana uglavnom za kulturni sadržaj politike, ovdje je bitno sagledati vezu između identiteta i sigurnosti. Mnogobrojni i dnevni primjeri političkog nasilja, vjerski ratovi, politički fundamentalizam i uspon nacionalističkih politika ukazuju da promotori arhaičnih ideja imaju određenu snagu koju valja kritički promatrati.

Velika količina destruktivnih strasti tjera nas da proučavamo različite teorije političkih mitova jer svako političko zarobljavanje radi protiv istinske demokratizacije kulture i samog društva.

Zastrašujuća historijska stvarnost manifestirana kroz ratove, posebno one koji su izvođeni u našoj bliskoj prošlosti pokazala je koliko je snažna demonska moć političkih mitova, posebno etnijskih i nacionalističkih. Oličeni u megalomanskim zahtjevima raznih nacionalnih vođa, mitovi su u jednom času postali naša stvarnost od koje se još uvijek Balkan oporavlja.

Zbog toga će, doktorski studenti kroz različite **forme istraživanja** proučavati ulogu autoriteta u mitu. Zloupotreba 'zajedničke memorije' za mentalno naoružanje sigurno će biti podsticaj doktorskim

	studentima da upoznaju i drugu (tamnu stranu) politike u njenoj neobičnoj, kulturnoj interpretaciji.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<u>Dominantni politički mitovi današnjice</u> Mit nacije – nacionalni poredak stvari Mit napretka Mit državnosti – državni efekat Kako politički mitovi funkcionišu Rituali Hegemonija Cinizam Politički mitovi u javnoj sferi Mitološki narativi Spektakl i fikcija Multikulturalnost: mit ili stvarnost Politički mitovi u tranziciji Mitovi: između etničkog i nacionalnog Mitovi o granicama Nostalgični mitovi Politika kao mitopoetika Mitologija kao apsolutna poezija Najvažniji politički mitovi zapadnih društava 'Kraj historije? –mit neoliberalnog kapitalizma
Ishodi učenja:	Znanje: Nudeći svoje vlastite doprinose u znanstvenim i prakseološkim alternativnim pravcima studenti će biti osposobljeni da političku mitologiju dovedu u vezu sa savremenim procesima društva, prije svega 'evropeizacijom' Balkana koja se na žalost vodi i provodi od birokratiziranih struktura EU i koja je opet u funkciji regresivnih političkih tendencija. Modul će služiti svojoj svrsi, ako doktorski studenti budu osposobljeni da razlikuju stvarne, autentične vrijednosti od pseudo-vrijednosti. Vještine: studenti će biti u stanju identificirati relevantnost i važnost političke mitologije kao važne discipline u političkim naukama. Kompetencije: Studenti će moći kritički problematizirati i prepoznati diskriminatorne i autoritarne prakse, posebno preko znanstvene literature koja problematizira političku mitologiju nacionalizma. Iz literature koja se preporučuje za ovaj modul, vidi se da će posebna pažnja biti posvećena proučavanju mitova na Balkanu.
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna nastava; prezentacije; izrada i prezentacija istraživačkog zadatka; završni ispit.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija: redovno prisustvo nastavi: 5 bodova; izrada i prezentacija istraživačkog zadatka: 35 bodova;

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje više organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	završni ispit: do 60 bodova
Literatura ² :	OBAVEZNA LITERATURA Malki L. [Malkki L.] 2009 (1994). 'Gradjani čovečanstva – internacionalizam i zamišljena zajednica nacija (prev. A Zaharijević)' <i>Treći Program (Radio Beograd)</i> 139-140: III-IV, 386-411. Douglas M. 2004 (1966). 'Svjetovno onečišćenje' U: <i>Čisto i opasno: antropološka analiza pojmova nečistoće i tabua (prev. T Bukovčan Žufika)</i>. Zagreb: Algoritam. 55-68. Kosseleck R. 1985 (1979). <i>Futures past: on the semantics of historical time (transl. K Tribe)</i>. Cambridge: MIT Press. 267-288. Ferguson J. 2002. 'Global disconnect: abjection and the aftermath of modernism' In: Inda X. & Rosaldo R. (eds) <i>The Anthropology of Globalisation</i>. Oxford: Blackwell. 136-153. Mitchell T. 1999. 'Society, economy, and the state effect' In: Steinmetz G. (ed) <i>State/Culture: state formation after the cultural turn</i>. Ithaca: Cornell UP. 76-97. Kercer D.I. [Kertzer D.I.] 2002 (1988). 'Moć obreda' i 'Obredi moći' U: Čupić Č. (ur.) <i>Politička antropologija: hrestomatija</i>. Beograd: Čigoja. 325-344, 345-358. Lukes S. 1975. 'Political ritual and social integration' <i>Sociology</i> 9, 289-308. Roseberry W. 1994. 'Hegemony and the language of contention' In: Joseph G.M. & Nugent D. (eds) <i>Everyday forms of state formation</i>. Durham: Duke UP. 355-366. Žižek S. 2002 (1989). <i>Sublimni objekat ideologije (prev. N Jovanović, D Kršić & I Molek)</i>. Zagreb: Arkzin / Sarajevo: Društvo za teorijsku psihoanalizu. 49-55. Roland Barthes. 1991. <i>Mythologies</i>, New York: The Noonday Press, 109-164 (PDF). NAPOMENA: HRESTOMATIJA SA OBAVEZNIIM TEKSTOVIMA BIT ĆE DOSTAVLJENA STUDENTIMA U DROPBOX-U I KOPIRNICI FAKULTETA PREPORUČENA LITERATURA Abélès M. 2001 (1990). <i>Antropologija države (prev. A Jovanović)</i>. Beograd: XX vek. 158-188. Abrams P. 1988. 'Notes on the difficulty of studying the state' <i>Journal of Historical Sociology</i> 1:1, 58-89.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

- Adorno, T., & Horkheimer (2002), M. *Dialectic of Enlightenment*. Stanford University Press.
- Agičić Damir, 2003. 'Bosna je...naša! Mitovi I stereotipi o državnosti, nacionalnom i vjerskom identitetu te pripadnosti Bosne u novijim udžbenicima povijeti', u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institutu za historiju u Sarajevu, 139-161
- Anderson B. 1990/8 (1983). *Nacija: zamišljena zajednica (prev. N Čengić i N Pavlović)*. Zagreb: Školska knjiga / Beograd: Plato.
- Bal, Mieke. (1985). *Narratology. Introduction to the Theory of Narrative*. Toronto: Toronto University Pres.
- Balandije Ž. [Balandier G.] 1998 (1967). *Politička antropologija (prev. N Bertolino)*. Beograd: XX Vek. 137-166.
- Barry, B., (2001), *Culture and Equality: An Egalitarian Critique of Multiculturalism*, Cambridge, MA: Harvard.
- Baudrillard, Jean, "The Precession of Simulacra", in *Media and Cultural Studies : Keywords*, Durham & Kellner.
- Benhabib, S. (2002), *The Claims of Culture: Equality and Diversity in the Global Era*, Princeton: Princeton University Press.
- Bieber, Florian (2004) Institutionalizing Ethnicity in the Western Balkan, Mapping Change in Deeply Divided Societies, European Center for Minority Issues, 1-34 pp
- Bilig M. [Billig M.] 2009 (1995). 'Svakodnevno isticanje domovine' U: *Banalni nacionalizam (prev V Kostić)*. Beograd: XX Vek.
- Blank D.R. 2004. 'Fairytale cynicism in the "Kingdom of Plastic Bags": the powerlessness of place in a Ukrainian border town' *Ethnography* 5:3, 349-378.
- Blum, L.A., (1992), "Antiracism, Multiculturalism, and Interracial Community: Three Educational Values for a Multicultural Society", Office of Graduate Studies and Research, University of Massachusetts, Boston.
- Brow J. 1988. 'In pursuit of hegemony: representations of authority and justice in a Sri Lankan village' *American Ethnologist* 15, 311-327.
- Brunnbauer Ulf, 2003 "Drevna nacionalnosti i vjekovna borba za državnosti: historiografski mitovi u Republici Makedoniji", u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institutu za historiju u Sarajevu, 291-329
- Burdije P. [Bourdieu P.] 2003 (1999) 'Promišljanje države: geneza i struktura sfere birokratije (prev. S. Milivojević-Petrović)' *Reč: časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja* 71.17, 133-157.
- Chari S. & Verdery K. 2009. 'Thinking between the posts: postcolonialism, postsocialism, and ethnography after the Cold War' *Comparative Studies in Society and History* 51:1, 6-34.
- Cipek, Tihomir (2012), "Funkcija političkog mita: o koristi mitskog za demokratiju", u *Anali hrvatskog politološkog društva*, Zagreb, 7-20
- Cohen A. 1979. 'Political symbolism' *Annual Review of Anthropology* 8, 87-113.

- Comaroff J. & Comaroff J. 1992. 'The colonisation of consciousness' In: *Ethnography and the historical imagination*. Boulder: Westview. 235-263.
- Čolović I. 2000. *Politika simbola*. Beograd: XX vek.
- Čolović, Ivan (2008), "Mit o duhovnom prostoru nacije" i "Duhovni prostor na Internetu" u: *Balkan-teror kulture: ogledi o političkoj antropologiji*, Beograd, 53-72
- Debord, Ge, (1994) [1967], *The Society of the Spectacle*, (New York: Zone Books). online at Cddc.vt.edu (accessdate=2011-08-20)
- Douzinas, Costas (2013), *Philosophy and Resistance in the Crisis*, Polity Press, Malden, USA, "The crisis as spectacle", 64-73 pp.
- Džaja M. Srećko, 2003, Bosanska povijesna stvarnost i njezini mitološki odrazi', u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institut za historiju u Sarajevu, 39-67
- Ferguson J. 1990. *The anti-politics machine: 'development', depoliticisation, and bureaucratic power in Lesotho*. Cambridge: Cambridge UP.
- Fukuyama Francis. 1989. „The end of history?“ , *The National Interest*, 1989; (PDF).
- Gagnon, V.P. Jr. 2006. *The Myth of Ethnic War. Serbia and Croatia in the 1990s* (Ithaca and London: Cornell University Press. 2006.
- Gal S. & Kligman G. 2000. 'Chapter 1: After socialism' In: *The politics of gender after socialism: a comparative-historical essay*. Princeton: Princeton UP. 3-14.
- Girling, John. 1993. *Myths and Politics in Western Societies: Evaluating the Crisis of Modernity in the United States, Germany, and Great Britain*, Transaction Publishers, New Brunswick (U.S.A) and London (U.K).
- Girling, John. 2006. *Emotion and Reason in Social Change*, Palgrave Macmillan, 1-26 (PDF).
- Goldstein Ivo, 2003. Granica na Drini – značenje i razvoj mitologena, u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institut za historiju u Sarajevu, 109-139
- Greenberg J. 2011. 'On the road to normal: negotiating agency and state sovereignty in postsocialist Serbia' *American Anthropologist* 113:1, 88-100.
- Gubrium, Jaber F. & James A. Holstein. (2009), *Analyzing Narrative Reality*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Hansen T.B. & Stepputat F. 2001. 'Introduction' In: Blom Hansen T. & Stepputat F. (eds) *States of imagination: ethnographic explorations of the postcolonial state*. Durham: Duke UP.
- Harris, Paul (1995), *Cry Bosnia*. Canongate.
- Harvey P. 2005. 'The materiality of state-effects: an ethnography of a road in the Peruvian Andes' In: Krohn-Hansen C. & Nustad K.G. (eds) *State formation: anthropological perspectives*. London: Pluto. 123-141.
- Hayden R. 1996. 'Imagined communities and real victims: self-determination and ethnic cleansing in Yugoslavia' *American Ethnologist* 23:4, 783-801.

- Hercfeld M. [Herzfeld M.] 2004 (1996). *Kulturna intimnost: socijalna poetika u nacionalnoj državi (prev. S Glišić)*. Beograd: XX vek.
- Hobsbom E. & Rejndžer T. [Hobsbawm E. & Ranger T.] (ur.) 2011 (1983). *Izmišljanje tradicije (prev. S Glišić i M Prelić)*. Beograd: XX Vek.
- Hollinger, D.(1995), *Postethnic America: Beyond Multiculturalism*, New York: Basic Books.
- Holstein, James A. & Jaber F. Gubrium, eds. (2012). *Varieties of Narrative Analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Holstein, James A. & Jaber F. Gubrium. (2000). *The Self We Live By: Narrative Identity in a Postmodern World*. New York: Oxford University Press.
- Hromadzić, Hajrudin (2003), "Politika, društvo spektakla i medijska konstrukcija realnosti", *Politička misao*, Zagreb,
- Jansen S. 2005. 'National numbers in context: maps and stats in representations of the post-Yugoslav wars' *Identities: Global Studies in Culture and Power* 12:1, 45-68.
- Jansen S. 2006. 'The privatisation of home and hope: return, reforms and the foreign intervention in Bosnia-Herzegovina' *Dialectical Anthropology* 30:3-4, 177-199.
- Jansen S. 2009. 'In memoriam: crveni pasoš. O svakodnevnoj geopolitici zatočenosti (prev. A Bajazetov)' In: Đerić G. (ed.) *Pamćenje i nostalgija*. Beograd: Filip Višnjić. 11-42.
- Jansen S. 2014. 'Hope for/against the state: gridding in a besieged Sarajevo suburb' *Ethnos* 79:2, 238-260.
- Jansen S. 2014. 'On not moving well enough: temporal reasoning in Sarajevo yearnings for "normal lives"' *Current Anthropology* 58.
- Jansen, Stef (2009), *After the red passport: towards an anthropology of everyday geopolitics of entrapment in the EU's 'immediate outside'*, *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 15, 815-832 pp
- Jansen, Stef (2011), Anticipirajući "Hej ti tamo!" interpelacija na putu za granicu, *Političke perspektive: Časopis za istraživanja politike*, 3, Beograd, Zagreb.
- Johnston A. 2004. 'The cynic's fetish: Slavoj Žižek and the dynamics of belief' *Psychoanalysis, Culture and Society* 9, 259-283.
- Kamberović Husnija, 2003, Turci I Kmetovi – mit o vlasnicima Bosanske zemlje', u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institut za historiju u Sarajevu, 67-85
- Kymlicka, W. 1989, *Liberalism, Community, and Culture*, Oxford: Oxford University Press.
- Laclau E. & Mouffe C. 1985. *Hegemony and socialist strategy: towards a radical democratic politics (transl. W Moore & P Cammack)*. London: Verso.
- Laclau E. (ed) 1994. *The making of political identities*. London: Verso.
- Lane C. 1984. 'Legitimacy and power in the Soviet Union through socialist ritual' *British Journal of Political Science* 14, 207-217.
- Linger D.T. 1993. 'The hegemony of discontent' *American Ethnologist* 20:1, 3-24.

Malki L. [Malkki L.] 2008 (1992). 'Nacionalna geografija: ukorenjivanje ljudi i teritorijalizacija nacionalnog identiteta iz ugla teoretičara i izbjeglica (prev. D Tripković)' *Treći Program (Radio Beograd)* 137-138: I-II, 21-41.

Manner, Ian, "Global Europe: Mythology of the European Union in World Politics", in: JCMS 2010 Volume 48, Number 1, pp.67-87

Marko, Davor (2012), Minority Language in a Public Multicultural Space: "Ghettoized" vs "Integrated" Minority Media, in: *Challenges in Multiculturalism*, Heinrich Boll Stiftung Southeastern Europe and UPNS, Beograd, 2013, 199-209 pp

Mbembé A. 1992 'The banality of power and the aesthetics of vulgarity in the Postcolony' *Public Culture* 4:2, 1-30.

McLeod J.R. 1999. 'The sociodrama of presidential politics: rhetoric, ritual, and power in the era of teledemocracy' *American Anthropologist* 101:2, 359-373.

Mujagić, Nermina (2014) "The European Union as a Spectacle: The Case of the Slovenian-Croatian Dispute over the Sea Border", *Mirroring Europe: Ideas of Europe and Europeanization in Balkan Societies* (ed. Tanja Petrović), Brill, Leiden-Boston, pp.:186-205;

Mujagić, Nermina (ed) (2009) *1989-2009 Years of upheaval: beginning of Inclusion or Exclusion?*, Fondacija Heinrich Boll, Ured za BiH, Sarajevo.

Mujkić, Asim (2008), *We, The Citizens of Ethnopolis, "Annex 8, Bosnia and Herzegovina between Centrifugal Nationalism and Centripetal Citizenship"*, Centar za ljudska prava, Sarajevo, 133-149 pp

Navaro-Yashin Y. 2002. 'Chapter 5: Fantasies of the state: hope, cynicism and the everyday life of statecraft' In: *Faces of the state: secularism and public life in Turkey*. Princeton: Princeton UP.

Obeid M. 2010. 'Searching for the "ideal face of the state" in a Lebanese border town' *Journal of the Royal Anthropological Institute* 16:2, 330-346.

Panjeta, Lejla (2004), *Industrija iluzija, naučno istraživanje filmske umjetnosti (mainstrim američkog igranog filma) sa aspekta vanjske politike USA od 90-tih do danas*, Heft, Sarajevo,

Parekh, B., (2000), *Rethinking Multiculturalism: Cultural Diversity and Political Theory*, Cambridge, MA: Harvard University Press.

Perica Vjekoslav, 2003. 'Uloga crkava u konstrukciji državnosti mitova Hrvatske i Srbije', u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institutu za historiju u Sarajevu, 203-225

Perica, Vjekoslav, 2006. *Balkanski idoli 1*, Biblioteka XX vek, Beograd.

Perica, Vjekoslav, 2006. *Balkanski idoli 2*, Biblioteka XX vek, Beograd.

Petrović T. 2012. 'Kad smo bili Evropa: narativi modernosti na ruševinama socijalističke Jugoslavije' U: *YUROPA: Jugoslovensko*

nasleđe i politike budućnosti u postjugoslovenskim društvama.
Beograd: Fabrika knjiga. 155-184.

Petrović, Tanja (2009), *A long way home: Representations of the Western Balkans in Political and Media Discourses*, Peace Institut, Ljubljana, Slovenija. str.

Phillips, A. (2007), *Multiculturalism without Culture*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Pine F. 2007. 'Dangerous modernities: innovative technologies and the unsettling of agriculture in rural Poland' *Critique of Anthropology* 27:2, 183-201.

Pupavac, Vanessa (2005) „Multiculturalism and its discontents in SFR Yugoslavia and Bosnia: A Critique of the Multiculturalists Rights Model“, in Nigel White and Dirk Klaasen (eds) *The UN, Human Rights and Post-Conflict Situations*. Manchester: Manchester University Press, 213-238 pp

Reeves M. 2011. 'Fixing the border: on the affective life of the state in Southern Kyrgyzstan' *Environment and Planning D: Society and Space* 29:5, 905-923.

Sloterdijk P. 1988 (1983). *Critique of cynical reason (transl. M Eldred)*. London: Verso.

Smith G. 2004. 'Hegemony: critical interpretations in anthropology and beyond' *Focaal: European Journal of Anthropology* 43, 99-120.

Spasić I. & Birešev A. 2012. 'The state as the great classifier' In: Cvetičanin P. & Birešev A. (ed) *Social and Cultural Capital in Western Balkan societies*. Niš: Centre for Empirical Cultural Studies of South East Europe. 145-159.

Spasić I. 2013. *Kultura na delu: društvena transformacija Srbije iz burdijeovske perspektive*. Beograd: Fabrika knjiga.

Todorova M. 2005. 'The trap of backwardness: modernity, temporality and the study of Eastern European nationalism' *Slavic Review* 64:1, 140-164.

Todorova, Marija, 1999. *Imaginarni Balkan*, Beograd.

Velikonja, Mitja (2008), *Titostalgija: a Study of Nostalgia for Josip Broz*, "We are Tito's, Tito is Ours: Mi smo Titovi, Tito je naš", Peace Institute, Slovenia, 118-135 pp

Velikonja, Mitja. 2003. *In Hoc Signo Vincas: Religious Symbolism in the Balkan Wars 1991-1995*; International Journal of Politics, Culture and Society; New York; ZDA; Vol. 17, No. 1; Fall; 25-40.

Verderi K. [Verdery K.] 2005 (1996). *Šta je bio socijalizam i šta dolazi posle njega? (prev. V. Kostić)*. Beograd: Fabrika knjiga.

Vincent Della Sala, "Political Myth, mythology and the European Union", in: JCMS, 2010 Volume 48, Number 1, pp. 1- 19

Wedeen L. 1999. 'Chapter 1: Believing in spectacles' In: *Ambiguities of domination: politics, rhetoric and symbols in contemporary Syria*. Chicago: Chicago UP.

- Wedeen L. 1999. 'Seeing like a citizen, acting like a state: exemplary events in unified Yemen' *Comparative Studies in Society and History* 45:4, 680-713.
- Woost M.D. 1993. 'Nationalising the local past in Sri Lanka: histories of nation and development in a Sinhalese village' *American Ethnologist* 20:3, 502-521.
- Yurchak A. 1997. 'The cynical reason of late socialism: power, pretense and the *anekdot*' *Public Culture* 9, 161-188.
- Yurchak A. 2003. 'Soviet hegemony of form: everything was forever, until it was no more' *Comparative Studies in Society and History* 45:3, 480-510.
- Yurchak A. 2005. *Everything was forever, until it was no more: the last Soviet generation*. Princeton UP.
- Žanić I. 1998. *Prevarena povijest: guslarska estrada, kult hajduka i rat u Hrvatskoj i BiH*. Zagreb: Durieux.
- Žanić Ivo, Simbolički identitet Hrvatske u trokutu – raskrižje – predziđe – most', u: *Historijski mitovi na Balkanu – zbornik radova*, Institut za historiju u Sarajevu, 161 -203
- Žižek S. 1991. *For they know not what they do: enjoyment as a political factor*. London: Verso.
- Žižek S. 1997. *The plague of fantasies*. London: Verso.
- Žižek S. *Nedjeljivi ostatak. Oglad o Schellingu i srodnim pitanjima* (Zagreb: Demetra); 13-100 (PDF).